

עמ"ת 57504/12/21 - מדינת ישראל נגד אדם חאיכ

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 57504-12-21 מדינת ישראל נ' חאיכ(עציר)
תיק חיצוני: 829329/2021

בפני
עוררים
נגד
משיבים
החלטה

כבוד השופט ניצן סילמן
מדינת ישראל
אדם חאיכ (עציר)

1. ערר וערר שכנגד על החלטת בית משפט השלום בקריות (כב' השופט מוחמד עלי) מיום 26/12/21 במתיק מ"ת 4722-12-21 לפיה הורה בית המשפט קמא על מעצר המשיב באיזוק אלקטרוני; הערר שכנגד מכון בעיקר כלפי תנאי האיזוק האלקטרוני- פיקוח מחצית היום של שני מפקחים בו זמנית, תנאים אשר אליבא המשיב החלופה אינה יכולה לסכון בהם לאורך זמן.
2. בקליפת האגוז- כנגד העורר הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של חבלה חמורה, איומים, חבלה במזיד ברכב, ותקיפת שוטר בעת מילוי תפקידו.
3. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 24/11/21 בשעה 22:50 לערך עצר המשיב את המתלונן- מר אבי ענבה (נהג מונית במקצועו), עלה למונית של המתלונן ואמר כי יכוון אותו למקום חפצו; הנסיעה התארכה והמשיב לא סיפק מען; המתלונן שב וביקש כתובת ואז החל המשיב מקלל את המתלונן ומאיים עליו כי יאנוס אותו; המתלונן עצר את המונית ואז המשיב בעט במונה המונית, דחף אותו לעבר שמשות הרכב וגרם לניפוצה; המשיב החל תוקף המתלונן- נתן לו מכה במרפק יד שמאל לעבר חזה המתלונן, הכה אותו באגרופ בפניו ושפך עליו כוס קפה שהונחה בסמוך. המתלונן ניסה להימלט מהמונית אך המשיב תפסו והיכה אותו באגרופים עד אשר נפל המתלונן.
4. המשיב התיישב על המתלונן והמשיך להכותו עד שבשלב מסוים השתחרר המתלונן; המתלונן ניגש למונית ולקח טלפון סלולרי על מנת להתקשר למשטרה (התברר כי מדובר בטלפון המשיב); המשיב השליך אבנים לעבר שמשות הרכב וגרם לניפוצ שמשות; או אז שב המשיב ותקף את המתלונן באמצעות אחיזה חזקה בחולצתו, תוך קריעת השרשרת שעל צוואר המתלונן.
5. למתלונן נגרמו שברים מרובים בעצמות פניו, חבלות רבות, והוא נזקק לטיפול רפואי; גם כשהובא המשיב לתחנת המשטרה הוא המשיך להשתולל, קילל שוטרים ותקף אחד מהם תוך שירק ופגע בו ואיים שיהרוג אותו.
6. ביום 22/12/21 לאחר שמיעת טענות הצדדים קבע בית המשפט קמא כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית להוכחת העובדות ביסוד כתב האישום. עוד קבע בית המשפט קמא כי עילת המעצר בעצמה גבוהה, נוכח שמדובר בתקיפה של קרבן מזדמן, תחת השפעת אלכוהול, אשר ביצע עבודתו.

7. מעמד הדיון הוצעה חלופה בדמות אב המשיב וכן הגב' ג'וליאנה ויסמין חאיכ, בבית הורי המשיב בעכו. ביום 26/12/21 הורה בית המשפט קמא על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני במיקום ובמערך המוצע תוך שבין 7-17:00 המערך יהיה בדמות מפקח אחד, ואילו משעה 17:00 ועד 17:00 יהיה בנוכחות שני מפקחים בו זמנית.
8. החלטה זו היא ביסוד הערר.
9. העוררת לעיל טוענת כי נוכח חומרת המעשה, עצמת העילה, עברו של המשיב, לא היה מקום לקבל החלופה המוצעת, והיה להורות על מעצר המשיב; לחילופין טוענת העוררת כי היה מקום לבחון בזהירות המשיב ולהפנותו לשירות המבחן מכוח הוראות הדין והפסיקה; העוררת מטעימה כי היה להידרש לטעמים מיוחדים על מנת להורות על איזוק במקרה זה ללא תסקיר, ואלו אינם קיימים; המשיב טוען (בערר כשנגד) כי בהחלטה עצמה שלל טעמים מיוחדים ובראש וראשונה התרשמות בית המשפט קמא ממערך הפיקוח האיכותי; עוד מציין המשיב כי לא יעלה על הדעת לקבוע מנגנון של שני מפקחים בו זמנית, שכן הדבר לא יאפשר לחלופה לתפקד לאורך זמן; ככל שסבור בית המשפט קמא כי המפקחים איכותיים וראויים, היה מקום ליתן אמון בהם כי יבצעו תפקידם לבד; זאת ועוד- אין כל הגיון בכך שמפקח שעושה תפקידו נאמנה משעה 7-17:00 לא יצליח לעשות את אותו תפקיד לבדו בשעות הלילה.
10. ביקשתי וקיבלתי תיק החקירה; הצדדים הסמיכוני לכתוב ההחלטה בנט בלא צורך בדיון נוסף. המקרה מעורר התלבטות.
11. לאחר ששקלתי הדברים, חרף ריסון הנדרש בהתערבות שיקול הדעת, לרבות בצורך בהפניה לתסקיר, רואה אני להתערב במקרה זה, לקבל ערר המדינה ומשכך לדחות ערר המשיב.
12. מודע אני לכך כי כעיקרון, לערכאה מבררת שיקול דעת נרחב בהחלטה אם להפנות לתסקיר אם לאו; הדברים הודגשו בהרחבה בבש"פ 6217/21 **ליאור אסולין נ' מדינת ישראל** מהעת האחרונה, עת כב' בית המשפט העליון הטעים ' כך נוהגים אנו ביחס להחלטות שחרור של בית המשפט המחוזי המובאות לבחינה לפנינו; וכך גם נדרש בית המשפט המחוזי לנהוג ביחס להחלטות שחרור של בית המשפט השלום המובאות לבחינה לפניו'.
13. אלא שעיון בבש"פ אסולין הנ"ל יציין כי בין יתר המקרים החריגים, המאפשרים התערבות באותו שיקול דעת, הנו המקרה בו **"שעל פי נסיבות המקרה אין מקום לקבל החלטת בדבר שחרור לחלופת מעצר בלא המלצה של שירות המבחן"**
14. לאחר ששבתי ובחנתי טענות הצדדים, סבור אני כי המקרה דנן הנו מקרה שעל פי נסיבות העניין, הכרח להמתין להמלצת שירות המבחן. הדבר נובע הן מנסיבות המעשה והן מנסיבות העושה.
15. אשר לנסיבות המעשה- מדובר באירוע 'מתגלגל' בו שלל טעמים מחמירים המצדיקים לעצמם בחינה זהירה של גורמי מקצוע-
- ראשית- העובדה כי מהלך האירוע ניתן לתאר כמה וכמה אירועי משנה; החל באיום, המשך של פגיעה במונה, עובר מכת אגרוף, מרפק ושפיכת הקפה; גם כשהמתלונן מנסה להימלט מונע זאת המשיב והולם בגוף המתלונן שוב ושוב; יוצא כי למשיב כמה וכמה רגעים בהם הוא יכול לעצור התקיפה; העובדה כי תחת בלימה עצמית, מסלימה התקיפה, מעלה חשש כבד כי המשיב אינו מסוגל לשלוט במעשיו

שנית- העובדה כי גם **כשנופל המשיב** ממשיך המשיב להכותו בעצמה; יש בכך אדישות לחבלה שנגרמה עד אותה עת, ושוב, קושי בוויסות עצמי.

שלישית- העובדה כי מדובר בפגיעה בקרבן מזדמן, על מה בכך (שהרי הכל החל כשהמתלון מבקש יעד על מנת לבצע תפקידו) משמשת אלמנט מגביר מסוכנות.

רביעית- העובדה כי שלל האירועים מבוצע על רקע שתיית אלכוהול- גורם אשר בית המשפט קמא מצאו כמחמיר.

חמישית- עצמת האירוע- ריבוי השברים, מלמד כי עצמת המכות הייתה קשה ומעיד לכאורה על אכזריות בלתי נתפסת שכן גם לאחר שהמתלון חבול ופצוע באופן ממשי, ממשיך המשיב להכות בו; אירוע זה יכול היה להיפתח גם בבית משפט זה.

שישית- המשך ההתנהגות- גם כלפי שוטרים; המשיב אינו מפגין מורא גם עת הוא נמצא בסביבת שוטרים, ובתוך תחנת המשטרה; המשיב תוקף השוטרים, בועט בספסל התחנה, ומאיים בנוכחות רבים; כבר נכתב לא אחת כי מי שאינו ירא משוטרים, לא ישעה להוראות מפקחים; איזוק אמנם יכול לתת התראה מפני הפרה, אך אינו יכול למנוע נזק ופגיעה ממי שאינו שולט בעצמו.

זאת ועוד- מי שנוהג כך בתחנת משטרה בנוכחות שוטרים רבים, הכיצד יכבד נציגי יחידת הפיקוח הרשאים לבצע ביקורת???

שביעית, בחינת מעלה מן הצורך- יש להביא בחשבון כי התקיפה מבוצעת לכאורה כלפי אוכלוסיה מוחלשת, נהגי מונית הנאלצים לכתת רגליהם בלילות לשם פרנסה, ונותרים ללא הגנה מול תקיפה ברוטלית, לכאורה, בשל גחמת הרגע.

16. העושה- ב"כ המשיב ובית המשפט קמא הדגישו כי למשיב אמנם עבר פלילי, אך מדובר בעבר רחוק שהתיישן.

אלא שגם מקום בו עבר התיישן, יש לבחון משמעות אותו עבר ביחס לעושה; כאן- עסקינן בעבר **בנשק**, ובמיוחד בעבר **בתקיפה הגורמת חבלה של ממש**; עוד לחובת המשיב הרשעה **בחבלה כשעברין מזוין, פציעה, תקיפה** ע"י שניים או יותר, איומים והיזק לרכוש במזיד.

למעשה, גם אם הרשעותיו של המשיב ישנות, לא ניתן להתעלם מהעובדה כי הן סובבות סביב אירועים אלימים; מאפיינים אלימים אלו מחייבים זהירות רבה במתן אמון במשיב, וביכולת להתרשם כי ניתן להקחות מסוכנותו לרמה סבירה; מקל וחומר אמורים הדברים מקום בו המשיב **ריצה עונשי מאסר** בגין אירועי אלימות אלו, ואלו לא מנעו ממנו לכאורה לשוב ולנהוג כפי שנהג.

סקירת עברו של המשיב ואירועי אישום זה, מלמדים כי ההתנהלות מתבצעת במעין 'שיאים' של התפרצות; אירוע מכוון (ע"ע פרידה מהחברה הפעם) המביאה להתפרצות; גם התנהלות חזרתית זו של התפרצויות מעת לעת, מצדיקה כי גורמי מקצוע יתנו דעתם.

אשר לנושא השימוש באלכוהול- בית המשפט קמא ציין כי אין רושם לפתולוגיה בנושא; אכן, עיון בתיק החקירה יעלה כי

המשיב בחקירותיו (28/11 וכן 1/12) ציין כי היה תחת השפעת אלכוהול, וזאת מן הטעם כי **אינו** נוהג לשתות אלכוהול; עוד ציין המשיב כי חווה אירוע משברי של פרידה מחברתו, ועל כן שטה כפי ששטה ונהג כפי שנהג.

אמנם, דברי המשיב לכאורה מלמדים כי המשיב אינו נוהג לשתות אלכוהול; עם זאת אירוע משברי המניב פניה למסלול זה יכול ודווקא ילמד על התנהגות פתולוגית בניסיון לשנות התודעה; עוד אציין כי משנשאל המשיב אם עישן סמים באותו יום ענה לא, אך לא ענה כי אינו מעשן סמים.

עיון בהחלטת בית המשפט קמא יעלה, כי לב לבה של ההחלטה נעוץ בהתרשמות ממערך הפיקוח; אין ספק בלבי כי זה הותיר רושם איכותי ביותר על בית המשפט קמא, שהרי יתר השיקולים נשקלו והובאו בהחלטות הקודמות.

עם זאת, חרף התרשמות זו, סבורני כי נדרשת זהירות- כידוע, הרושם מהמפקחים ומתן האמון בהם הוא השלב השני של בחינת החלופה; קודם לו ההכרח להגיע למסקנה כי ניתן להקנות מסוכנות המשיב עצמו, וניתן לתת בו אמון. (השווה בש"פ 2472/16 **זיתוני נ' מדינת ישראל** (3.4.2016): "עצם המלצת שירות המבחן וקיומם של מפקחים ראויים, לא יכולים להיחשב כ'טעמים מיוחדים', שכן מדובר בנתוני בסיס המאפשרים את אימוץ הפיקוח האלקטרוני בכל מקרה, ולא דווקא בעבירות המחייבות קיומם של 'טעמים מיוחדים'" (שם, בפסקה 8).

שלל הפרמטרים לעיל מקשים על קבלת תוצאה זו בשלב זה; עצמת האירוע, משכו, העבר, תקיפת השוטרים- כל אלו מצדיקים לדידי זהירות רבה יותר.

רואה אני להפנות להחלטה שניתנה לאחרונה, המזכירה הוראות החוק ונקודת האיזון במקרים רבים- בש"פ 7745/21 **מ"י נ' חסן אבו גריבה**-

"נקודת המוצא לדיונינו מצויה בסעיף 22ג(ב) לחוק המעצרים המורה כלהלן:

"על אף האמור בסעיף 21א(א), לא יורה בית המשפט על מעצר בפיקוח אלקטרוני בלא קבלת תסקיר מעצר כאמור בסעיף קטן (א) לגבי עצור כמפורט להלן, אלא מטעמים חריגים שיירשמו:

(1) מי שנאשם בעבירה המנויה בסעיף 22ב(ב);

(2) מי שנעצר או נאסר בעבר" (ההדגשות הוספו, י.ו.).

15. סעיף 22ב(ב)(1) לחוק המעצרים מפנה לסעיף 21א(א)(1)ג לחוק המעצרים, שבו מנויות עבירות שונות ובהן - "עבירה שנעשתה באלימות חמורה או באכזריות או תוך שימוש בנשק קר או חם" (סעיף 21א(א)(1)ג(4) לחוק המעצרים; ההדגשה הוספה, י.ו.).

16. מכאן, כי הוראה על מעצר בפיקוח אלקטרוני של מי שנאשם בעבירה שנעשתה באלימות חמורה או באכזריות לא תינתן בלא קבלת תסקיר מעצר, אלא מטעמים חריגים שיירשמו.

17. בענייננו, לאור האמור, יישום מצוות סעיף 22ג(ב) לחוק המעצרים על ענייננו מולך למסקנה כי הוראה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני ללא קבלת תסקיר מעצר קודם לכן לא תינתן ללא טעמים מיוחדים שיירשמו. כפי שיובהר להלן, איני סבורה כי טעמים מיוחדים כנדרש התקיימו בענייניו של המשיב, ולמעשה ההיפך הוא הנכון - קיימים טעמים כבדי משקל

התומכים בקבלת תסקיר מעצר מהגורמים המקצועיים בשירות המבחן על-מנת להעריך את מסוכנותו של המשיב על בסיס נתונים רבים ככל האפשר, זאת בנוסף למסוכנות הלכאורית הנלמדת מעצם ביצוע המעשים המיוחסים לו.אף אני סבורה כי ראוי לבחון את הפער האמור ואת מכלול נסיבותיו של המשיב באופן מקצועי תוך הערכת המסוכנות הנשקפת ממנו, וזאת בטרם קבלת החלטה שיפוטית בעניין הוצאתו של המשיב ממעצר תחת סורג ובריח.

19. בהקשר זה אבקש להוסיף כי העומס המוטל על שירות המבחן וזמני ההמתנה החריגים לקבלת תסקירי מעצר במחוז דרום, כפי שמתואר בהחלטת בית המשפט המחוזי, אינם יכולים, לגישה, כשלעצמם, לשמש "טעמים מיוחדים" כמשמעותם בסעיף 22ג(ב) לחוק המעצרים. יש לקוות כי הגורמים האמונים על הקלת העומס על שירות המבחן יפעלו לשם קיצור זמני ההמתנה לקבלת תסקירי מעצר, ואולם אף לנוכח האילוצים המערכתיים המתוארים יש להביא בחשבון את האינטרסים הציבוריים המוגנים באמצעות עילות המעצר השונות. "

17. צודק ב"כ המשיב עת הוא מציין כי גם במקרים חמורים משמעותית הופנו נאשמים למעצר באיזוק ללא תסקיר; טעמים רבים לכך- לעתים חולשה, לעתים שביתת שירות המבחן, ולעתים נאשם ללא עבר או טעם אחר שהצדיק זאת.

18. התמהיל בו עסקין כאן מביא למסקנה שונה.

19. מעלה מן הצורך אציין כי טעם רב בטענות ב"כ המשיב בעררו הוא (על העדר טעם בפיקוח כפול); אני רואה להידרש לכך לאור קבלת ערר המדינה.

20. העורר יופנה אפוא לתסקיר שירות מבחן; שירות המבחן יתבקש לבחון המשיב בלבד (אין צורך לבחון החלופה זו נבדקה) ולבחון אם ניתן להקלות מסוכנותו בחלופה או במעצר באיזוק; שירות המבחן יוכל לשוחח עם המתלונן; הצדדים והמזכירות יעבירו לשירות המבחן; זה יעשה על מנת לקצר עריכת התסקיר ככל הניתן (בהינתן כי אין צורך בבחינת מערך פיקוח שכן זה נבחן).; מבוקש כי התסקיר יוגש תוך 21 ימים מהיום.

21. למען הסר ספק- עד החלטה אחרת יישאר המשיב במעצר; המזכירות תסרוק ההחלטה בשני התיקים ותסגור.

ניתנה היום, כ"ו טבת תשפ"ב, 30 דצמבר 2021, בהעדר הצדדים.